

 ΑΡΝΟΣ βιβλία με στόχο!

Λατινικά Τετράδιο Σπουδής

Ομάδα Προσανατολισμού - Ανθρωπιστικών Σπουδών
γ Τεύχος

Προετοιμασία για Πανελλήνιες - Πανεπιστήμιο

γ' Λυκείου



OCTAVIANUS AUGUSTUS
63 π.Χ.-14 Μ.Χ.

 **ΑΡΝΟΣ**
Online Education

★ **100%** ★
ΕΠΙΤΥΧΙΑ
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο για Διδασκαλία & Μελέτη

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

Γιάννης Π. Κρόκος



Πρόλογος

Το παρόν τετράδιο σπουδής έχει ως βασικό του στόχο να συμβάλλει στην εμπάθυνση του μαθητή στη λατινική γλώσσα και να τον προετοιμάσει σωστά για την επιτυχία του στις εξετάσεις. Σε κάθε μάθημα προσφέρει τα απαραίτητα εργαλεία προσέγγισης των κειμένων, αλλά και της θεωρίας και είναι σύμφωνο με τον νέο τρόπο εξέτασης του μαθήματος.

Εστιάζει στην μετάφραση όλων των λέξεων, αλλά και στην κατανόηση του λατινικού κειμένου, όπως και στη σύνδεση της λατινικής γλώσσας με τις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες, μέσω στοχευμένων λεξιλογικών ασκήσεων.

Περιλαμβάνει τη θεωρία της γραμματικής και του συντακτικού που εισάγεται στο εκάστοτε μάθημα του σχολικού βιβλίου και είναι εμπλουτισμένο με ασκήσεις, στις οποίες γίνεται επεξεργασία του κάθε νέου γραμματικού και συντακτικού φαινομένου που συναντάει ο μαθητής.

Επίσης, οι ενσωματωμένες πρόσθετες ασκήσεις γραμματικής και συντακτικού, έχουν ως στόχο τους την εξάσκηση του μαθητή στην εφαρμογή της νέας γνώσης, που έχει αποκτηθεί ανά κεφάλαιο, αλλά και στην ανάκληση γραμματικών και συντακτικών φαινομένων, τα οποία έχουν διδαχθεί σε προηγούμενη τάξη.

Ο σκοπός αυτού του εγχειριδίου είναι η κατανόηση και εμπέδωση της νέας ύλης, η συνεχής επαφή του μαθητή με τα φαινόμενα που έχει ήδη διδαχθεί, η ορθή επανάληψη και κατ' επέκταση η ολοκληρωμένη κατάκτηση της γνώσης της λατινικής γλώσσας.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Περιεχόμενα

Κείμενο 35 « Ο φιλόσοφος μπροστά στα δεινά της εξορίας».....	4
A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	5
B) Λεξιλόγιο – ετυμολογία	6
Ασκήσεις.....	10
Αιτιολογικές Προτάσεις.....	13
Ασκήσεις :.....	16
Κείμενο 36 « Μια απόπειρα δωροδοκίας».....	22
A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	23
B) Λεξιλόγιο – ετυμολογία	24
Γ) Γραμματική.....	26
Ας θυμηθούμε: Το γερονδιακό	27
Τελικές Προτάσεις.....	31
Εκφορά του σκοπού	32
Κείμενο 37 « Η κατάρα των εμφυλίων πολέμων».....	41
Γ) Γραμματική.....	45
Απαρέμφατο	46
Δ) Συντακτικό	50
Συμπερασματικές Προτάσεις.....	50
ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	51
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	52
Ε) Επιπρόσθετες ασκήσεις	54
Κείμενο 38 « Η μοίρα της Καικιλίας».....	58
A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	59
Χρονικές Προτάσεις	68
Ε) Επιπρόσθετες ασκήσεις	72
Κείμενο 39 « Ένα πρότυπο ιδανικού ανθρώπου»	77
A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	79
Υποθετικοί λόγοι.....	86
Ε) Επιπρόσθετες ασκήσεις	90
Κείμενο 40 « Ακλόνητη αποφασιστικότητα μπροστά στις απειλές του δικτάτορα»	96

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	97
B) Λεξιλόγιο – ετυμολογία	98
Γ) Γραμματική.....	100
Ασκήσεις.....	101
Δ) Συντακτικό	104
Εναντιωματικές και Παραχωρητικές Προτάσεις.....	104
Ε) Επιπρόσθετες ασκήσεις	108
Κείμενο 41 « Μίλα για να σε καταλαβαίνουν, όχι για να μιλάς».....	112
A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	113
B) Λεξιλόγιο – ετυμολογία	114
Γ) Γραμματική.....	116
Ασκήσεις.....	117
Δ) Συντακτικό	120
Παραβολικές Προτάσεις	120
Υποθετικές παραβολικές.....	121
Κείμενο 42 « Ο Κικέρωνας και η συνωμοσία του Κατιλίνα»	128
A) Ερμηνευτική προσέγγιση.....	129
Ασκήσεις.....	135
Δ) Συντακτικό	138
Αναφορικές Προτάσεις	138
Ασκήσεις.....	143
Ε) Επιπρόσθετες ασκήσεις	143
Κείμενο 43 « Η οργή της μάνας»	149
B) Λεξιλόγιο – ετυμολογία	151
Γ) Γραμματική.....	153
Ασκήσεις.....	154
Δ) Συντακτικό	157
Ευθείες Ερωτηματικές Προτάσεις	157
Δ) Συντακτικό	174
Πλάγιες Ερωτηματικές Προτάσεις	174
Ακολουθία των χρόνων:.....	177
Ε) Επιπρόσθετες ασκήσεις	179

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Κείμενο 35 « Ο φιλόσοφος μπροστά στα δεινά της εξορίας»

Κείμενο – Μετάφραση

Tradunt
Homero unum fuisse servum,
tres Platoni,
nullum Zenoni.

Nemo vero eos miseretur,
quod vixerint infelicitur.

Menenius Agrippa,
qui fuit sequester,
publicae gratiae
inter patres ac plebem,

funeratus est aere collato.

Atilius Regulus,
cum Poenos funderet,
in Africa,
scripsit ad senatum
discessisse mercenarium suum
et desertum esse rus ab eo ;
από αυτόν ·

senatui placuit,
publice curare id

quoniam Regulus aberat.
Filiae Scipionis
ex aerario acceperunt dotem ,

Λένε
ότι ο Όμηρος είχε ένα δούλο,
τρεις ο Πλάτωνα,
Κανέναν ο Ζήωνα.

Κανείς όμως ας μη τους λυπηθεί,
Γιατί τάχα έζησαν στη δυστυχία.

Ο Μενήνιος Αγρίππας,
που ήταν μεσολαβητής
για την κοινή συμφιλίωση
ανάμεσα στους πατρικούς και στους
πληβείους
κηδεύτηκε με έρανο.

Ο Ατίλιος Ρήγουλος
όταν κατατρόπωνε τους Καρχηδονίους
στην Αφρική
έγραψε στην Σύγκλητο
ότι είχε φύγει ο μισθωτός εργάτης του
κι είχε εγκαταλειφθεί στο χωράφι του

η Σύγκλητος αποφάσισε
να αναλάβει το κράτος τη φροντίδα του
αγρού,
επειδή ο Ρήγουλος απουσίαζε.
Οι κόρες του Σκιπίωνα
πήραν προίκα από το δημόσιο ταμείο,

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

quia pater
reliquerat nihil illis.

επειδή ο πατέρας
δεν είχε αφήσει τίποτα σε εκείνες.

Aequum erat mehercule
Romanum populum
conferre tributum Scipioni,
cum ipse exigeret semper
tributum a Carthagine.

Δίκαιο ήταν, μα τον Ηρακλή,
ο ρωμαϊκός λαός
να πληρώνει φόρο στον Σκιπίωνα,
αφού ο ίδιος εισέπραττε μόνιμα
φόρο από την Καρχηδόνα.

O felices viros puellarum,
quibus Romanus populus
fuit loco soceri!

Ευτυχισμένοι οι άντρες των κοριτσιών
για τους οποίους ο ρωμαϊκός λαός
Πήρε τη θέση του πεθερού τους.

A) Ερμηνευτική προσέγγιση

Ασκήσεις:

- 1) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις σωστές ή λανθασμένες με βάση το κείμενο εισαγωγής :

Το παρόν κείμενο προέρχεται από ένα παρηγορητικό κείμενο του Σενέκα από την εξορία με το οποίο απευθύνεται στη μητέρα του.

Ο Σενέκας είχε αναλάβει την εκπαίδευση του Νέρωνα, ο οποίος προοριζόταν για να γίνει ο μελλοντικός αυτοκράτορας.

Ο Σενέκας ως στωικός φιλόσοφος νιώθει αδύναμος να αντιμετωπίσει τις ταλαιπωρίες της εξορίας.

Οι κόρες του Σκιπίωνα προικίστηκαν από τη φορολογία που εισέπρατταν οι Ρωμαίοι από την Καρχηδόνα.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2) Σύμφωνα με το κείμενο να ελέγξετε αν οι παρακάτω λατινικές προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες :

- Unus servus Platoni fuit, nullus Zeroni. _____
- Menenius Agrippa inter patrew et plebem publicae gratiae sequester fuit. _____
- Scipio ad senatum scripsit mercenarium suum discessisse. _____
- Publice Reguli rus curabatur, quia mercenaries, qui id curabat, discessit. _____
- O felices viros puellarum Scipionis, quibuw senatus loso soceri fuit! _____

B) Λεξιλόγιο – ετυμολογία

Ασκήσεις:

1) Να αντιστοιχίσετε τα ουσιαστικά της στήλης Α με τη σημασία τους που βρίσκεται στη στήλη Β

A	B
servus, servi	ο φόρος
gratia, gratiae	η κόρη
mercenarius, mercenarii	ο λαός
rus, ruris	ο δούλος
filia, filiae	η συμφιλίωση
populous, populi	ο εργάτης
tributum, tribute	ο αγρός

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2) Να σημειώσετε αν είναι σωστές οι παρακάτω προτάσεις :

- Το ουσιαστικό plebs, plebis (θηλ. γ' κλ.) σημαίνει : οι πληβείοι _____
- Το ουσιαστικό vir, viri (αρσ. β' κλ.) σημαίνει : τα παιδιά _____
- Το ουσιαστικό puella, puellae (θηλ. α' κλ.) σημαίνει : η κόρη _____
- Το ουσιαστικό populus, populi (αρσ. β' κλ.) σημαίνει : ο λαός _____
- Το ουσιαστικό socer, soceri (αρσ. β' κλ.) σημαίνει : ο πεθερός _____

3) Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε ουσιαστικό τη σημασία του :

- aerarium, aerarii (ουδ. β' κλ.) = _____
- tributum, tributi (ουδ. β' κλ.) = _____
- as, aeris (ουδ. γ' κλ.) = _____
- senatus, senates (αρσ. δ' κλ.) = _____
- Plebes, plebei (θηλ. ε' κλ.) = _____

4) Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε ρήμα τη σημασία του :

- curo, curavi, curatum, curare (1) = _____
- placeo, placui και placitus sum, placitum, placer (2) = _____
- fundo, fudi, fusum, fundere (3) = _____
- vivo, vixi, xictum, vivere (3) = _____
- scribo, scripsi, scriptum, scriber (3) = _____
- exigo, exegi, exactum, exigere (3) = _____
- desero, deserui, desertum, deserere (3) = _____

5) Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις του κειμένου της στήλης Α με τις ομόρριζές τους από άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες της στήλης Β.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

A	B
Funderet	desert
scripsit	second
sequester	room
desertum esse	merchant
tradunt	found
rus	traditional

Γ) Γραμματική

Ας θυμηθούμε

→ Το απόλυτο αριθμητικό unus- a – um χρησιμοποιείται στον πληθυντικό αριθμό όταν :

- Συνάπτεται με ονόματα που απαντούν μόνο στον πληθυντικό αριθμό, π.χ. una castra (ένα στρατόπεδο), una litterae (μία επιστολή).
- Έχει τη σημασία του μόνος ή ο ίδιος, π.χ. uni Germani (μόνο οι Γερμανοί), unis moribuw vivunt (ζουν με τα ίδια έθιμα)

→ Το απόλυτο αριθμητικό tres, tres, tria κλίνεται ως εξής :

Pluralis

Nominativus	tres	tria
Genetivus	trium	trium
Dativus	tribus	tribus
Accusativus	tres	tria
Vocativus	-	-
Ablativus	tribus	tribus

→ Η αόριστη αντωνυμία nemo, memo, nihil σχηματίζει μόνο δοτική nemini και αιτιατική neminem στο αρσενικό και θηλυκό και μόνο στην ονομαστική και αιτιατική

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

nihil (nil) στο ουδέτερο. Τις υπόλοιπες πτώσεις τις δανείζεται από την αντωνυμία

	Singularis	Pluralis
Nominativus	nihil	nullae res
Genetivus	nullius rei	nullarum rerum
Dativus	nulli rei	nullis rebus
Accusativus	nihil (nil)	nullas res
Vocativus	-	-
Ablativus	nulla re	nullis rebus

nullus –a –um και τη συνεκφοαρά nulla res.

Masculinum

	Singularis	Pluralis
Nominativus	nemo	nulli
Genetivus	nullius	nullorum
Dativus	nemini	nullis
Accusativus	neminem	nullos
Vocativus	-	-
Ablativus	nullo	nullis

Feminum

	Singularis	Pluralis
Nominativus	nemo	nullae
Genetivus	nullius	nullarum
Dativus	nemini	nullis
Accusativus	neminem	nullas
Vocativus	-	-
Ablativus	nulla	nullis

Neutrum

→ Τα κύρια ονόματα Zeno(n) και Plato(n) σχηματίζουν την αιτιατική του ενικού και με τον τύπο Zenona και Platona κατ'αναλογία με την ελληνική.

→ Τα κύρια γνήσια λατινικά ονόματα σε – ius και το προσηγορικό filius σχηματίζουν τη γενική του ενικού σε – ii και – i και την κλητική του ενικού με αποβολή της κατάληξης –e.

Nominativus	Menenius	filius
Genetivus	Menenii και Meneni	filiū και fili
Vocativus	Meneni	Fili

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

→ Το ουσιαστικό γ' κλ. aes, aeris (ουδ.) (= χαλκός) όταν χρησιμοποιείται στον πληθυντικό αριθμό aera, aerum έχει τη σημασία χάλκινα αντικείμενα.

→ Το ουσιαστικό γ' κλ. senatus, senatus (= η σύγκλητος) σχηματίζει τη δοτική του ενικού senatui και senatu και διαθέτει μόνο ενικό αριθμό.

→ Τα ουσιαστικά α' κλ. filia και dea σχηματίζουν τη δοτική και την αφαιρετική του πληθυντικού και με τη κατάληξη -abus (filiis - filiabus, deis - deabus) για να ξεχωρίζουν από τα αρσενικά filius και dues.

→ Το ουσιαστικό γ' κλ. dos, dotis (θηλ.) (= η προίκα) σχηματίζει γενική του πληθυντικού dotium.

→ Το ουσιαστικό β' κλ. locus, loci (αρσ.) (=τόπος) σχηματίζει πληθυντικό αριθμό loca, locorum (=τόποι), loci, locorum (=χωρία βιβλίων).

Ασκήσεις

1) Να κλιθούν τα ουσιαστικά Plato(n), Zeno(n)

Numerus Singularis

Nominativus		
Genetivus		
Dativus		
Accusativus		
Vocativus		
Ablativus		

2) Να κλιθούν οι συνεκφορές mercenarius suus, felix vir

Numerus Singularis

Nominativus		
Genetivus		
Dativus		
Accusativus		

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Vocativus		
Ablativus		

Numerus Pluralis

Nominativus		
Genetivus		
Dativus		
Accusativus		
Vocativus		
Ablativus		

- 3) Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις των ουσιαστικών plebs/ plebes, senatus, sequester, filia, rus, dos

Numerus Singularis

Nominativus							
Genetivus							
Dativus							
Accusativus							
Vocativus							
Ablativus							

Numerus Pluralis

Nominativus							
Genetivus							
Dativus							
Accusativus							
Vocativus							
Ablativus							

- 4) Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων : tradunt, miseretur, vixerint, scripsit, funderet, placuit, exigeret

Praes.							
Imp.							
Fut.							

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!



Αξίες για μια ζωή!

- ✓ Εξυπνάδα
- ✓ Κριτική Σκέψη
- ✓ Αυτοπεποίθηση



Βρες τον Καθηγητή σου!
στο arnos.gr

Ο Καθηγητής - Δάσκαλος arnos.gr:

- ★ **Διδάσκει** μεθοδικά και οργανωμένα με το Τετράδιο Σπουδής.
- ★ **Καθοδηγεί** το Μαθητή να μαθαίνει βήμα - βήμα.
- ★ Οδηγεί στην **Αυτομάθηση**.
- ★ **Υλοποιεί** τους στόχους του μαθήματος.
- ★ **Πιστοποιεί** με διαγωνίσματα την πρόοδο του Μαθητή.

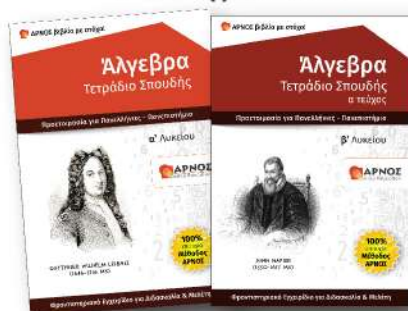
Γιατί επιλέγω Τετράδιο Σπουδής;

- ★ Είναι απαραίτητο διδακτικό εργαλείο βασισμένο στους στόχους του μαθήματος και τον τρόπο Υλοποίησής του.
- ★ Σε αυτό βρίσκεται το υλικό Διδασκαλίας για τον Καθηγητή και Μελέτης για το Μαθητή.
- ★ Το Τετράδιο Σπουδής σε συνδυασμό με το course οδηγούν το **Μαθητή** στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Είναι το Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο πραγματοποίησης της **online διδασκαλίας με φυσικό τρόπο**.
- ★ Με αυτό **ενημερώνονται** άμεσα **οι γονείς** και **ελέγχουν την πρόοδο** του παιδιού τους.

Τετράδια Σπουδής για:

Λύκειο

Μαθηματικά



Αρχαία



Γλωσσα



Χημεία



16-18
ΕΤΩΝ

